

До відома суб'єктів фінансового моніторингу щодо актуальних індикаторів ризикованих фінансових операцій!

Більше місяця Україна надає рішучу відсіч країні-агресору та б'ється за свободу та демократію у всьому світі. Злочинні дії російської федерації та її приспішника – республіки білорусь спрямовані на знищення української влади та українського народу шляхом здійснення/сприяння здійсненню терористичних актів та насилля, які містять всі ознаки міжнародного тероризму, у тому числі бомбового. Об'єднався великий народ України, об'єдналися країни для боротьби за спільні цінності правопорядку.

В мирний час система фінансового моніторингу була дієвою та ефективною. Наразі всі учасники системи фінансового моніторингу повинні сконцентрувати свої зусилля на тому, щоб не дати жодного шансу будь-яким спробам фінансування тероризму чи використання фінансової системи терористами.

З цією метою ми повинні вжити системних заходів щоб попередити або припинити підтримку терористів, їх фінансування незалежно від того, чи здійснюється таке фінансування прямо або опосередковано, та протидіяти руху коштів, що можуть використовуватись з метою вчинення злочинів тероризму та/або фінансування тероризму, а також протистояти руху коштів, отриманих в результаті вчинення таких злочинів, та активізувати обмін такою інформацією з іншими учасниками системи фінансового моніторингу (суб'єктами первинного та державного моніторингу, Держфінмоніторингом, правоохоронними органами), іноземними колегами. При цьому потрібно враховувати, що для прикриття своєї діяльності терористи можуть використовувати канали міжнародного співробітництва, в тому числі тих, хто переслідує благодійні, суспільні, культурні цілі.

Ризик-орієнований підхід СПФМ повинен бути максимально направлений на упередження здійснення фінансових операцій, які мають ознаки здійснення тероризму або його фінансування на території України. При цьому слід зазначити, що нижче наведені індикатори ризиковості мають на меті підвищити увагу СПФМ при дослідженні та аналізі, щоб підтвердити підозри у фінансуванні тероризму. Слід зазначити, що наявність лише одного індикатора не може слугувати підтвердженням фінансування тероризму та при здійсненні аналізу потрібно використовувати інформацію з різних джерел.

Нижченаведений перелік містить індикатори, притаманні клієнтам чи контрагентам, в тому числі резидентам російської федерації та республіки

білорусь, а також особам, зареєстрованим на непідконтрольних або тимчасово окупованих територіях України, зокрема:

- резиденти України, які мають частки у статутному капіталі, сформовані фізичними та юридичними особами, що мають реєстрацію на території російської федерації та республіки білорусь та на непідконтрольних територіях;
- юридичні особи – резиденти України, які є офіційними представництвами російських та білоруських компаній;
- резиденти України, які мають сталі ділові відносини з російськими/білоруськими фізичними або юридичними особами;
- клієнти – нерезиденти з прихованими кінцевими бенефіціарними власниками (контролерами), що мають відкриті рахунки в українських банках;
- клієнти – нерезиденти, зареєстровані на території офшорних юрисдикцій та юрисдикцій з послабленим податковим/валютним контролем, що мають відкриті рахунки в українських банках;
- громадяни російської федерації та республіки білорусь, а також громадяни України, зареєстровані на тимчасово окупованих територіях України, які відкрили рахунки в банківських установах України / отримували перекази протягом року до початку війни;
- фізичні особи – нерезиденти – співробітники правоохоронних органів росії та білорусі, які приймали/приймають участь у злочинній діяльності країни-агресора на території України та Європи.

Просимо звернати увагу на здійснення посилених заходів належної перевірки клієнтів (номінальних, реальних) та осіб, які діють в їх інтересах або від їх імені, або контролюють їх, зокрема:

- особи, які раніше звинувачувались чи звинувачуються зараз у тероризмі чи його фінансуванні та/або пов'язаних із тероризмом/сепаратизмом злочинах;
- особи, які підтримують чи просувають ідеї сепаратизму, радикалізму, екстремізму, рашизму;
- клієнти, які уникають особистого контакту із співробітниками суб'єктів фінансового моніторингу;
- клієнти, які надають до суб'єктів первинного фінансового моніторингу документи з ознаками підроблення, а також надають щойно видані ідентифікаційні документи;
- клієнти, які відмовляються надавати додаткову інформацію або оновлювати її;
- особи, які постійно змінюють місце проживання;
- особи, які надають різні документі до різних суб'єктів первинного фінансового моніторингу;

- клієнти, які надають неправдиву контактну інформацію;
- клієнти, які використовують спільні IP-адреси;
- клієнти, рахунки яких використовуються як транзитні для отримання та подальшого перерахування коштів;
- клієнт-отримувач коштів, який зазначає адресу готелю як персональну адресу реєстрації;
- покупець товарів не є кінцевим отримувачем цих товарів.

Особливу увагу суб'єкти первинного фінансового моніторингу повинні приділяти фінансовим операціям клієнтів, які намагаються приховати джерела походження коштів та /або реальних вигодонабувачів, що, в свою чергу, може мати наслідки приховування активів, які використовуються терористами чи пов'язаними з ними особами.

Неприйнятно високі ризики можуть нести зовнішньоекономічні фінансові операції, що здійснюються на користь вигодонабувачів з росії і білорусі або осіб, які ними контролюються, зокрема:

- перерахування коштів за межі України на підставі удаваних додаткових угод переуступки боргу, взаємозаліку вимог за імпортними контрактами, укладеними з резидентами російської федерації та республіки білорусь, з метою виведення коштів на інші підприємства, в тому числі в інші юрисдикції;
- перерахування коштів за межі України на підставі удаваних додаткових угод переуступки боргу, взаємозаліку вимог за договорами позики (займів, кредитів, фінансової допомоги), укладеними з резидентами російської федерації та республіки білорусь, з метою повернення запозичених коштів іншим підприємствам, в тому числі в інші юрисдикції (відсутність повної інформації щодо загальної суми позики, встановлених/сплачених відсотків, що надає можливість повернення позик, сплати відсотків через багато років);
- здійснення будь-яких операцій з цінними паперами, емітентами яких є резиденти російської федерації та республіки білорусь або особи, афільовані з такими резидентами.

Крім того, неприйнятно високий ризик можуть містити такі фінансові операції:

- обсяг коштів та місце здійснення фінансової операції не сумісно з місцезнаходженням, доходами та віком клієнта;
- багаторазова оплата передоплачених sim-карток та/або дороговартісних смартфонів;
- неодноразове отримання фінансової допомоги з одних і тих же джерел;
- фінансові операції, які багаторазово здійснюються в різних місцях за короткий проміжок часу;

- зняття готівки з рахунку через короткий період часу після зарахування коштів;
- зняття готівки з карткового рахунку в різних місцях (регіонах) поблизу або у зонах проведення бойових дій;
- отримання фінансової допомоги від третіх осіб, що супроводжується зняттям готівки в різних місцях (регіонах) поблизу або у зонах проведення бойових дій;
- отримання кредитів з метою купівлі товарів для третіх осіб;
- фінансові операції з обміну валюти у значних обсягах;
- багаторазове отримання коштів фізичними особами з використання різних платіжних систем;
- платежі на особові рахунки фізичних осіб, що здійснюються через інтернет як благодійні внески;
- багаторазове внесення готівки на карткові рахунки з подальшим перерахуванням коштів в якості оплати готельні номери, авіа/залізничних квитків, оренду авто, бензин/дизпаливо, мобільні телефони, sim-картки;
- розрахунки, пов'язані з закупівлею товарів військового призначення та подвійного використання, а також матеріалів, технологій і промислового устаткування для потреб комерційних структур, стосовно яких діють міжнародні та національні санкційні обмеження;
- фінансові операції осіб, які пропагандують та підтримують сепаратизм на території України та діяльності із дискредитації конституційного ладу України, заохочення до військовий дій російської федерації на території України, та осіб, які сприяють таким діям;
- переказ коштів неприбутковими організаціями (далі – НПО) на користь громадян (організацій) росії та білорусі, громадян, які внесені до санкційних переліків, у тому числі і іноземних країн;
- великі пожертви з-за кордону на невстановлені цілі;
- сума пожертв до НПО не відповідає фінансовому стану особи, що її надає;
- благодійні внески перераховуються обмеженій кількості осіб;
- незрозуміле використання благодійних внесків на несумісні з діяльністю НПО цілі;
- використання НПО для продажу товарів.

Резолюцією №1373 Ради Безпеки ООН, прийнятою 28.09.2001р. в рамках Конвенції про боротьбу з фінансуванням тероризму, передбачено:

- запобігати та припиняти фінансування терористичних активів;
- невідкладно блокувати кошти та інші фінансові активи або економічні ресурси осіб, які вчиняють чи намагаються вчинити терористичні акти, або

беруть участь у вчиненні терористичних актів, або сприяють їхньому вчиненню; організацій, які прямо чи опосередковано перебувають у власності або під контролем таких осіб, а також і осіб, та організацій, що діють від імені або за вказівкою таких осіб та організацій, включаючи кошти, одержані або придбані за допомогою власності, яка пряма або опосередковано перебуває у володінні або під контролем таких осіб, а також пов'язаних з ними осіб та організацій, які діють від імені або за наказом таких осіб.

Отже, наполегливо рекомендуємо у разі виявлення фінансових операцій, спрямованих на вчинення злочинів тероризму та/або його фінансування, здійснити обмежувальні заходи, передбачені Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження збройного масового знищення», зокрема застосувати процедуру зупинення фінансових операцій відповідно до частини 1 статті 23 Закону.

Країна в небезпеці, продовжуємо роботу.

Дякуємо за співпрацю, разом ми – сила!